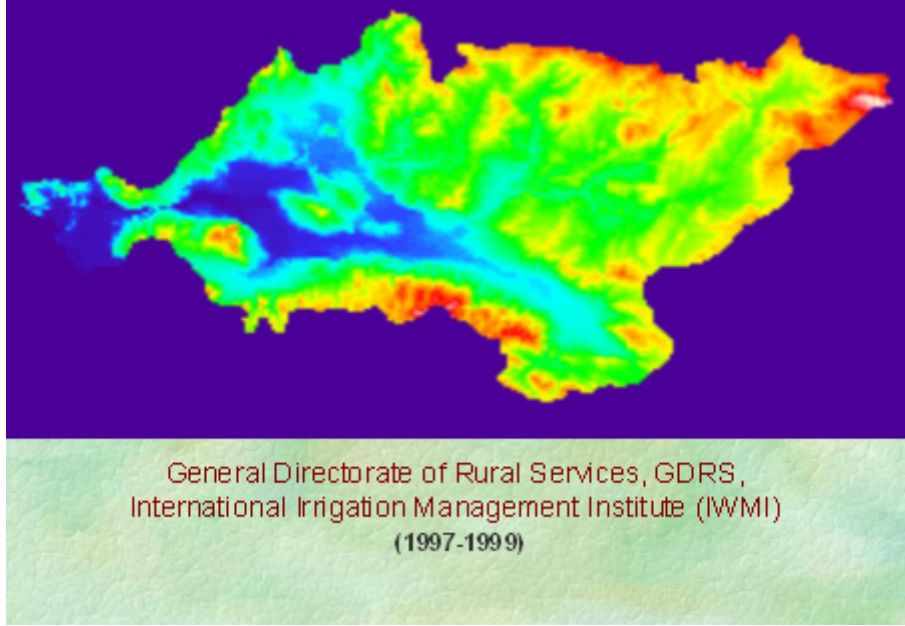

KHGM - IWMI Gediz Ortak Araştırma Projesi

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Uluslararası Su Yönetimi Enstitüsü (IWMI-Sri Lanka) işbirliğiyle 1997 yılında başlanan proje, 1999 yılında tamamlanmıştır. Gediz Havzası, 1 722 000 ha araziye sahiptir ve bu alan Türkiye yüz ölçümünün %2.2 sini oluşturmaktadır. Gediz havzasında 7 büyük ve bir kaç yüz küçük sulama şebekesi vardır. Bu çalışmada 6 büyük sulama şebekesi incelemeye alınmıştır.

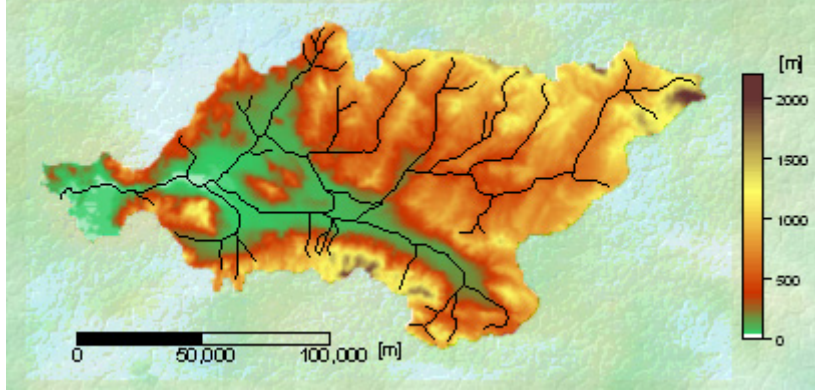

Projenin Amaçları

Gediz havzasında su yönetimini etkileyecek muhtemel değişimlerin değerlendirilmesi olarak özetlenebilir. Havzada mevcut sulama şebekelerinin performanslarının incelenmesi Gediz havzası için birbiriyle bağlantılı sulama ve havza yönetimi modellerinin geliştirilmesi Projede su yönetimi etkinlikleri ve havza yönetim modelleme etkinlikleri olmak üzere iki grup oluşturularak çalışılmıştır. Su yönetimi etkinliklerinde; havza sulama performansları değerlendirmesi, su dağıtımı ve kullanımına ilişkin esasların belirlenmesi, Gediz Havzasında su yönetimi organizasyonlarının yapısı ve sürdürülebilirliğinin analizi, sulamada kullanılan pompaların performansının değerlendirilmesi, çiftçi kararlarını etkileyen faktörlerin değerlendirmesi konuları; Havza yönetimi modelleme etkinliklerinde ise; havza arazisine ilişkin veriler ve değerlendirilmesi, su yönetimine ilişkin veriler ve değerlendirilmesi, havza ve su yönetim modelinin geliştirilmesi ve modellerin entegrasyonu araştırılmıştır.

Projede iki farklı hidrolojik model(SLURP ve SWAP); Havza , Sulama Şebekesi ve Tarla ölçeğinde olmak üzere üç farklı boyutta çalıştırılmıştır. Geliştirilen bu modeller, havzada farklı ürünler, su yönetimi uygulamaları ve su sağlamaya ilişkin ileriye dönük değişik senaryo ve alternatifleri incelemek amacıyla kullanılabilir. Örneğin havza su kapasitesinin artması veya azalması gibi durumlarda su yönetiminde değişebilecek uygulamalar, bitki deseni ve çiftçi su kullanım alışkanlıklarının değişmesi olasılığında havza su uygulamasında olması gereken değişiklikler gibi bir çok senaryonun ve bunlara bağlı olarak olası alternatiflerin bilgisayar ortamında sonuçlarını irdelemek mümkündür. Yine bu modellerin kullanımı farklı su yönetim ve su olanakları altında çalışan sulama şebekelerinin gerçek performanslarına ilişkin daha kapsamlı bir değerlendirme olanağı sağlamıştır.

Gediz Havzasının Topoğrafyası ve Su Ağı

Bu araştırma, 1983-1998 yılları arasındaki değerleri ortaya çıkarmış ve veri tabanını yaratmıştır. Özellikle Sulama sistemleri yönetiminin, 1994-95 yılından sonra DSİ den, Sulama Birliklerine devir edilmesi ile devir öncesi ve sonrasına ilişkin farklılıkların karşılaştırılması yönünden proje önemli bir çalışma olmuştur.

Bulunan proje sonuçlarına göre; Gediz Havzası ve Sulama Birlikleri alanlarındaki yönetimlerin, 1995 öncesi DSİ tarafından yapılan yönetime göre sulama randımanının daha iyileştiği, diğer ülkelere göre karşılaştırma yapıldığında da oldukça iyi bir durumda olduğu görülmüştür. Projenin tamamlanması ile Havza su yönetiminde modellerin değişik amaçlar için kullanılması olanağı gerçekleşmiştir ve ülkemizin diğer 25 büyük havzalarında da uygulanabilmesi açısından bir öncü çalışma olarak önemi bulunmaktadır.